

OBSAH

<i>Sláva Isusu Christu!</i>	3
<i>Kus dreva</i>	4
<i>Životy svätých</i>	5
<i>Otázky a odpovede</i>	7
<i>Pravoslávna ikona</i>	8
<i>O bohoslužoných textoch</i>	11
<i>Sila lásky</i>	12
<i>Detská stránka</i>	14
<i>Recepty</i>	20
<i>O láske k blíznym</i>	21
<i>Čudotvorné ikony</i>	22
<i>Náš vzťah k Bohu</i>	23
<i>O čistote</i>	24
<i>Evanjeliové cnosti</i>	25
<i>Zo života skupín</i>	26
<i>Pozvánky</i>	30

„Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“.
Mt 25,40

Anton Lukáč – 20 €
A. Chalaghan – 4 €
Ing. Michal Adamišin – 5 €
Slavo Cinkanič – 10 €
Ján Lipinský - 4, 6 €
S. Tedič - 3,5 €

Spasi Vás Hospodi!

Obálka: Driečna
Vyšna Pisana, Driečna

ISTINA

*Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XV./2010*

šéfredaktor: *Lenka Kimaková*
redaktori: *Alexander Hahuška, Michal Sivík, Zuzana Repková, Marcela Hvižďáková, Zuzana Sadilková, Juliána Kuzanová, Ján Husár, Tatiana Mihaličová*
pokladníčka: *Tatiana Mihaličová*
technický redaktor: *Marcela Hvižďáková*
detská stránka: *Andrea Gmotričová, Lubomíra Balaščáková*
redaktori pre distribúciu: *Luboš Omaska, Patrik Palasiewicz*

Vydáva:

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980*

e-mail: *istina@post.sk*
IČO: 17075947

www.bpm.orthodox.sk

S blahoslovením Jeho Vysokopreoslavenosti Jána, arcibiskupa prešovského a Slovenska.

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 5,40 €

*Vaše finančné príspevky
posielajte
na adresu redakcie:
Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY
Bayerova 8, 080 01, Prešov,
prípadne na účet Istiny:
4008409298/7500.*

*Cirkevne schválené.
Redakcia si vyhradzuje právo upravovať
príspevky v súlade
s učením Cirkvi.
Nevyžiadané rukopisy nevraciam.*

*Vydávanie je povolené Ministerstvom
kultúry SR pod číslom EV 3633/09.
ISSN 1335-6739*

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Sláva Isusu Christu!

Gas Veľkého Pôstu je časom prebývania v neustálej modlitbe, zdržanlivosti, časom očistenia tela a duše, časom, keď dávame almužnu, keď sa viac ako po iné dni zamýšľame nad našim duchovným životom.

Existuje telesný a duševný pôst. Právý pôst je zdržanlivosť od všetkého zla.

„Nech sa postí um od pomínuteľných myšlienok. Nech sa postí pamäť od pamätania na zlo. Nech sa postí tvoja vôľa od zlého chcenia. Nech sa postia tvoje oči od pozerania na zlé – odvráť svoje oči, aby nevideli pomínuteľné, nepotrebné. Nech sa postia tvoje uši od poškvŕňujúcich pesničiek a klebetného šeptania. Nech sa postí tvoj jazyk od klebety, odsúdenia, lži, nepekných rečí a aj od každého prázdneho a hnilého slova. Nech sa postia tvoje nohy od chodenia k zlej veci. Odkloň sa od zlého a urob dobre. To je christianský pôst, ktorý od nás očakáva Hospodin Boh. Pokajaj sa a zdrž sa od každého zlého slova, diela, myšlienky, uč sa každej dobrej veci, tvoreniu dobra a tak sa budeš stále postíť pred Hospodinom“, hovorí sv. Tichon Zadonský.

Čo je typické pre pôst? Modlitba, sledovanie svojho života, rozmyšľanie o živote, učeníu, strádaniu a smrti za nás Spasiteľa, udobrenie sa s blízkymi,

čítanie Božieho Slova a kníh spasiteľných pre dušu, besedy so zbožnými ľuďmi. Je ale potrebné mať vždy na zreteli hlavnú úlohu pôstu: Pokánie, Spoveď, Pričaščenje.

Teraz na konci Veľkého Pôstu môžeme pozorovať, že sa dni už predlžujú a samotná príroda sa pomaličky, ale isto pripravuje ožiť zo zimného spánku, aby

sa svojím nádherným listím a kvetmi pripravila na sviatok sviatkov (prazdníkov prazdník) a slávnosť slávností (toržestvo toržestv), Christovo Vzkriesenie. Vieme dobre, že bez Christovho vzkriesenia by náš život nemal význam. Preto privítajme s radosťou, duchovnou spokojnosťou a v čistom, slávnostnom oblečení našej duše Hospodina a Spasiteľa nášho Isusa Christa, Ktorý sa vtelil, stal človekom, bol nevinne mučený, ukrižovaný na dreve Kríža a Ktorý na tretí deň vstal z hrobu, aby „smertiju smrť poprav, i sušcim vo hrobich (i nám všetkým) život darovav. Amiň.“

Jerej Marián Derco

Jeden muž mal v salóniku, na čestnom mieste, zavesený čudný predmet. Keď sa ho ktosi opýtal, prečo to tam má, začal rozprávať. Raz som bol s dedkom na prechádzke v parku. Bolo to v jedno mrazivé zimné popoludnie. Dedko si vykračoval za mnou a usmieval sa, hoci už cítil ťarchu rokov. Mal choré srdce, bolo už veľmi slabé. Chcel som ísť k rybníku. Bol celý pokrytý ľadom! „Tu by sa perfektne korčuľovalo“, zvolal som: „môžem sa ísť aspoň raz

šmyknúť na ľad?“ Dedko mal o mňa strach. Vo chvíli, keď som stúpil na ľad, dedko povedal: „dávaj pozor...“

Príliš neskoro. Ľad bol príliš tenký a ja som sa s krikom prepadol do vody. Rozochvený dedko odlomil konár a podal mi jeho koniec. Chytil som sa a on ma z diery v ľade vytiahol.

Plakal som a triasol som sa. Potreboval som len teplý kúpeľ a posteľ, no môjho dedka celá táto príhoda telesne a psychicky vyčerpala. V noci dostal srdcový záchvat a zomrel. Všetkých

nás to veľmi zarmútilo.

Bežal som k rybníku a priniesol som odtiaľ konár. Ten konár, ktorým mi dedko zachránil život a prišiel pritom o ten svoj! Kým budem žiť, bude visieť na tejto stene ako znak jeho lásky ku mne!

P r e t o majú kresťania vo svojich domovoch kus dreva v tvare kríža.

BRUNO FERRERO: Ale veď máme krídla

Mládežníčka Zuzana

Svjaščennomučenik Irinej Sirmijskyj

Deň pamiatky 26. marec

Za panovania rímskych cisárov Diokleciána a Maximiána a za veľkého prenasledovania kresťanov mno-

hí kresťania činili rozličné podvihy. S láskou prijímali utrpenia, ktoré na nich boli kladené za meno Christa. V tých časoch v Sirmii, oblasť Panónie na rieke Sava, neďaleko Mitrovice, bol biskupom mladý muž, no dokonale v pravoslávnej viere i v Božom zákone. Volal sa Irinej. Pre lásku ku Christu si vytrpel mnohé súženia, a za vyznanie mena Isusa Christa prijal zaslúžený víťazný veniec.

Vojaci ho zlapali v Sirmii a potom priviedli do mesta Panónia k igemonovi, správcovi rímskej ríše, tohto mesta, ktorý sa volal Probus.

„Poslúchni cisársky zákon, prines obetu našim bohom!“ znel igemonov rozkaz. „Radšej prijem najtvrdšie muky, než aby som sa zriekol pravého Boha, tým že prinesiem obeť bezduchým idolom“, statočne vyznal sv. Irinej.

„Buď prinesieš obeť bohom, alebo ťa hneď predám do rúk mučiteľov.“ „S trpezlivosťou a radosťou prijem mučenia, lebo tak sa stanem účastníkom Christových utrpení.“ Vtedy igemon prikázal vojakom odvieť svätiteľa na mučenia. Počas tohto trýznenia prišiel igemon k sv. Irinejovi s uštipačnými otázkami, či už teraz prinesie obeť ich bohom. „Prinášam obeť dobrým svedectvom svojmu Bohu, ktorému som vždy slúžil!“

Počas mučenia prišli za mučeníkom Irinejom jeho rodičia i rodina. Keď videli, že ho nemilosrdne mučia objali jeho nohy i ruky a s plačom ho

prosili, aby priniesol obeť idolom, aby si ešte užil mladosť a poslušol cisársky rozkaz. S plačom a nárekom volali :“Irinej, ušetri svoju mladosť.“

„Kto sa mňa zriekne pred ľuďmi, toho sa zrieknem i ja pred mojim Otcom, ktorý je na nebesiach. A tak vedzte moji milí, že ani vašimi prosbami ani cisárskymi vyhrážkami, ani žiadnym iným spôsobom sa nezrieknem svojho Christa. Celou svojou myslou sa nádejam k Bohu“, povedal biskup Irinej.

Igemon Prob znova skúšal zlomiť Irinejovu neochvejnosť: „Aspoň slzami sa dotkni tých, čo smútia za tebou, zanechaj túto nerozumnosť, ochráň svoju mladosť, krásu a prines obeť bohom.“ Svätý mučeník to rázne odmietol, a preto ho hodili do väzenia. V ťažkom väzení prežil mnoho chorôb a útrap a po dlhšom čase igemon o polnoci rozkázal priviesť Irineja na súd. „Ešte si sa neumúdril? Pokloň sa radšej našim bohom a prestanú tvoje mučenia.“ „Hoci čo so mnou zmýšľaš urobiť, vedz, že ja ostanem vždy verný pravému Bohu Isusu Christu, tak ako doteraz!“ V takomto duchu pokračoval ich rozhovor. Dnes by sme to nazvali psychický a fyzický teror.

„Ten, kto ľúbi otca alebo matku, syna alebo dcéru, viac ako mňa, nie je ma hoden!“ (Mt 10, 37)

Takto to pokračovalo ešte dlhšiu dobu. Nakoniec igemon vydal rozkaz hodiť Irineja do rieky z mosta, nazývaného Artemis (na počesť pohanskej

bohyne Artemidy). Svätý Irinej sa zaradoval, zo svojej smrti, tešil sa totiž na stretnutie so svojim Stvoriteľom. Niekedy bolo bežné, že kresťania sa smrti nebáli a dokonca ju očakávali a tešili sa na ňu. Brali ju ako bránu, pre vstup do nebeskej radosti a stretnutia so Stvoriteľom. Igemon vidiac túto radosť zo zúrivosti nariadil svätého mučeníka najprv sťat' a tak ho hodiť do rieky Savy. Sv. Irinej sa na mieste svojho umučenia modlil takto: „Hospodine Isuse Christe, ktorý si vybral trpieť za spásu sveta! Daj nech sa otvoria nebesá, aby prijali dušu tvojho verného služobníka Irineja, ktorý pre tvoje sväté meno bol vzatý na utrpenie z pravoslávnej Sirmijskej Cirkvi. Nezriekam sa prijať smrť, no prosím ťa Hospodine, tvoju nevysloviteľnú milosť, aby si ochránil a zachoval národ svojej Cirkvi Smirinskej od každého nešťastia a zla, ktoré by sa mohli stať a od nepriateľov viditeľných i neviditeľných, a blahou myslou utvrd' ho (Irineja) v tvojej svätej viere.“ Svätý Irinej biskup Smirijskyj bol umučený 26.marca, tak ako prikázal igemon. S modlitbou na perách svätý mučeník odovzdal svoju dušu Hospodinu Bohu, ktorému patrí sláva na veky vekov. Amiň

Prepodobnýj Otče náš Irineje, molí Boha o nás.

*Podľa knihy **Žitija svjatych Dimitrija Rostovskogo***

spracoval brat Alexander

Otázka: „Aký je postoj pravoslávnej Cirkvi k prekladaniu si nohy cez nohu?“

Odpoveď: „Postoj Pravoslávnej Cirkvi k všetkým javom, novým aj starým, vždy vychádzal zo Svätého Písma a ducha cirkevnej Tradície. Sväté Písmo na niekoľkých miestach hovorí o reči tela človeka. V knihe Siracha sa napríklad píše: „Oblečenie muža (človeka) aj smiech..., aj chôdza človeka zvestujú o ňom, aký je“ (Sir 19, 27). Prekladanie nohy cez nohu vyjadruje určitú neviazanosť u mužov, a u žien, najmä pri istom druhú oblečenia, niekedy aj vyzývavosť. Z tohto dôvodu svätí otcovia pomerne často odporúčajú rusky povedané „strohyj obraz žizni i povedenija“, pričom pod týmito slovami chápú nielen vnútornú zdržanlivosť, ale striedmosť a strohosť aj vo všetkom vonkajšom správaní človeka, v smiechu, chôdzi, vyjadrovaní, postoji, sedení, obliekaní a podobne. Túto radu dávajú svätí otcovia preto, aby sme svojim správaním seba alebo iných nepripravili do hriechu alebo pohoršenia. Isus Christos v tejto súvislosti hovorí: „Beda človeku, cez ktorého pohoršenie prichádza! Ak ťa zvádza na hriech tvoja ruka alebo noha, odtni ju a odhod' od seba“ (Mt 18, 6-8). Tieto slová netreba samozrejme chápať tak, že doslova odsekneme napríklad nohu, ale tak, že ju napríklad nebudeme vytŕčať, ale radšej ju zakryjeme a ponecháme v slušnejšej polohe. Aj apoštol Pavol sa vyjadroval v tom zmysle, že niektoré veci, ktoré môžu byť niekedy vo svojej podstate dokonca neškodné, radšej nebude nikdy robiť, aby neublížil

iným, ktorých to privádza do hriechu. Svoj postoj zdôvodňuje takto: „Nie všetci majú poznanie... Dajte pozor aby vaša sloboda nebola na pohoršenie slabým“ (1 Kor 8, 7-13). Jeho slová sú o to vážnejšie, že dnes takmer niet duchovne znalých a silných ľudí. Prekriženie nôh je absolútne nevhodné najmä pri bohoslužbe a modlitbe. Pri bohoslužbe a modlitbe sa treba riadiť výzvou Liturgie: „Stanem dobrí, stanem so strachom“, čiže stojme dôstojne (poriadne a slušne) a s obavou, aby sme neprejavili neúctu voči milovanému Bohu, znameniu kríža alebo neprivedli do hriechu blížnych. Každé naše konanie má totiž na niečo vplyv. Keď napríklad človek prijíma Eucharistiu (Prijímanie) svedčí podľa slov Liturgie pred všetkými o Christovej smrti a Vzkriesení. Keď sa jej niekto nezúčastňuje, svojim správaním naopak vzbudzuje dojem, akoby nebola potrebná. Nič teda nie je len naša vec. Sárovský starec Mark upozorňuje, že nielen naše vnútro ovplyvňuje náš zovňajšok, ale aj zovňajšok ovplyvňuje a formuje naše vnútro, pretože „srdce vnútri nás prijíma podobu podľa vonkajších obrazov“. To znamená, že neviazané a rozpustilé vonkajšie správanie robí aj našu dušu rozpustilou a neslušnou. Nakoniec ešte jedna dôležitá poznámka. Všetky uvedené odporúčania nás nemajú priviesť k skúmaniu a posudzovaniu, ako sedia iní, ale k tomu, aby sa každý z nás zamyslel nad svojim vlastným správaním, čo vyjadruje, k čomu vedie nás a ostatných. Konat' ohľaduplne voči iným je veľká cnosť. S láskou v Christu

jerej Štefan Pružinský, ml.“

Vzťah Cirkvi k ikone a umeniu je daný od jej vzniku, je nemeňteľný a tak ako všetko v Cirkvi aj kresťanské umenie má spásanosnú úlohu - pomáha kresťanom na ceste k spáse. Pravoslávna Cirkev učí, že ikona sa zakladá na samotnom fakte Vtelenia Božieho Syna. A to znamená, že kresťanský obraz nie je v rozpore alebo protirečení so Starým Zákonom, hoci v ňom mnohí vidia zákaz akéhokoľvek zobrazovania. V tejto časti si teda povieme o tom, či je Starý Zákon principiálne proti ikonám alebo nie.

Mnohí sa domnievajú (najmä protestanti), že Starý Zákon odmieta akékoľvek zobrazenie a každý pokus o neho je cestou k modle, k modloslužbe. No práve naopak, obraz (ikona) je priamy dôsledok Starého Zákona. Predkom kresťanského obrazu nie je pohanská modla, no neprítomnosť priameho obrazu do doby Vtelenia. Starý Zákon nám predkladá symbol (predobraz), ktorý svoj obraz dostane v Novom Zákone. Nie pohanská modla je predkom ikony, ale starozákonný symbolizmus - predobraz. Je to presne tak, pretože predkom novozákonnej Cirkvi nie je pohanský svet, ale starobyľý Izrael, Bohom vyvolený národ, ktorý bol určený k prijatiu Božieho Zjavenia a Cirkev je tak Novým Izraelom.

Pre Christovu Cirkev je úplne jasné, že zákaz vyobrazení, ktorý bol daný v Starom Zákone (2Mjž 20,

4)¹, je iba dočasný pedagogický a výchovný aspekt, ktorý sa vzťahuje iba k Starému Zákonu a nie principiálny zákaz. „Dal som im zlé prikázania“, hovorí Boh ústami proroka Ezechiela (Ez 20, 25), dal ich pre tvrdosť ich srdca, objasňuje príčinu zákazu obrazu prepodobný Ján Damaský. Starý Zákon síce zakazoval priamy a konkrétny obraz, no ten istý Zákon zachytáva Boží príkaz robiť vyobrazenia, ako boli archa zmluvy a v nej nachádzajúce sa predmety. Mali predobrazný a symbolický význam. Ich presné vyhotovenie bolo ukázané samotným Bohom do najmenších podrobností. Učenie Cirkvi o ikone a jej vzťahu k starozákonnému zakazu bolo s osobitou jasnosťou vypracované prepodobným Jánom Damaským v jeho „Slovách na obranu svätých ikon“, napísaných ako odpoveď ikonoborcom, ktorí odmietali ikony na základe starozákonného zakazu, pričom neurobili rozdiel medzi kresťanským obrazom a modlou. Prepodobný Ján Damaský odkrýva zmysel starozákonného zakazu a na základe starozákonných aj evanjeliových textov poukazuje, že kresťanský obraz vôbec neprotirečí starozákonnému zakazu, no je jeho završením. Jeho výklad hovorí, že v Starom Zákone sa bezprostredné spoločenstvo Boha so svojím národom uskutočňovalo v hlase, t. j. cez slová. Boh sa neukazu-

¹ Neurobiš si modlu, ani nijakú podobu toho, čo je hore na nebi, dolu na zemi alebo vo vode pod zemou! - pozri aj 5M, 4, 16-19.

je, zostáva neviditeľným a pripomína, že hoci počuli Jeho hlas, Izrael neuvidel Jeho obraz, podobu (5Mjž 4, 12). Starý Zákon zakazoval zobrazovať stvorené - zvieratá, nebeské telesá, ľudí, živly a pod. Keď sa však hovorí o Bohu, tak je tam potvrdzované, že je neviditeľným. A keďže nevideli Jeho obraz, je samozrejmé, že Ho nemohli ani vyobrazovať. Mohli iba písomne zachytiť Božie slová, čo prorok Mojžiš aj urobil. No a ako teda zobraziť neviditeľné, netelesné, to, čo nemá formu, rozmery, či farbu? Je jasné, že v Starom Zákone, nebola možnosť zobrazovať Boha, no v Novom Zákone táto možnosť je, pretože Boží Syn prijal ľudské telo, prijal podobu služobníka (Fil 2, 7) a preto môžeme zobrazovať Toho, ktorý sa zjavil, žil medzi nami, naše oči Ho videli a naše ruky sa Ho dotýkali (1Jn 1, 1-5). Boh sa zaodel do telesného obrazu, tak Ho môžeme opísať nielen slovami, ale aj farbami. Samotný zákaz vyobrazovať neviditeľného Boha dáva predpoklad (ako to chápe svätý Ján Damaský) vyobrazovania Boha vtedy, keď sa naplnia všetky prorocktva o Jeho príchode - Vtelení. Ak by bol Boží obraz zhotovený predtým (pred Vtelením), bola by to iba lož a výmysel.

Čo sa týka zákazu zobrazovať stvorené, tento zákaz sledoval iba jeden cieľ: neumožniť vyvolenému národu, aby sa klaňal stvoreným veciam namiesto Bohu - Stvoriteľovi. Ľudia boli v Starom Zákone veľmi náchylní k modloslužbe, preto Boh nechcel, aby to isté robil aj vyvolený národ. Tento zákaz bol teda prevenciou pred modloslužbou. Nijaký obraz stvoreného nemohol predsa nahradiť Boží obraz. No aj v Starom Zákone máme príkazy vyhotoviť predmety k úcte (svätostánok, archa zmluvy, cherubíni, predmety svätyne, neskôr chrám a pod.), no tie boli striktné spojené s bohoslužobným životom Izraela.

Pritom toto zhotovenie predmetov k úcte muselo byť presne podľa Božích pokynov a podľa Jeho vôle. Každý takýto presne zhotovený predmet musel mať svoje miesto, svoje presné určenie, aby každý Izraelita pochopil, že predmet je len prostriedkom k uctievaniu samotného Boha. Sám Boh dal možnosť zobrazovať aj duchovný svet (cherubínov) prostredníctvom umenia, avšak za predpokladu, že bude zhotovený podľa Jeho pokynov, vyvolenými ľuďmi, umiestnený na správnom mieste, v správnej polohe, správnom počte, aby vyjadroval jedinú myšlienku - služby pravému Bohu. Všetko, čo dýcha, má chváliť Boha, hovorí v 150. žalme žalmista. Preto boli v jeruzalemskom chráme steny pomaľované rozličnými zvieratami (levy, voly), ktoré sa taktiež klaňali Bohu a to vylučovalo, aby ich ľudia urobili bohmi namiesto Hospodina. Pre nás je toto veľmi dôležité, pretože rozdelenie a odlíšenie inšpirovaného bohoslužobného umenia od pohanského umenia je vlastné nielen Starému Zákonu, ale samotnému princípu tohto umenia. Takým bolo v Starom Zákone, takým zostalo aj v Novom Zákone.

V Novom Zákone nastáva doba obrazu, pretože k vyvolenému národu zostupuje Boží Syn. Apoštoli teda videli Christa - Boha telesnými očami, videli Jeho utrpenia, Jeho zázraky a počúvali Jeho slová. Videli Ho tvárou v tvár. No dnes počúvame Jeho slová cez knihy a Jeho obraz vnímame prostredníctvom svätých ikon.

Jedným aj druhým posväcujeme svoje zmysly a cez obe (knihy a ikony) vzdávame úctu Jemu samotnému. Cez slová, ktoré počujeme telesnými ušami, vnímame aj duchovné, cez telesné vnímanie zrakom prichádzame k duchovnému vnímaniu.

Výklad svätého Jána Damaského nie je jeho osobným vyjadrením, ani nejakým dodatkom k prvotnému učeniu Cirkvi. Učenie o obraze je v obsahu kresťanského učenia od počiatku, podobne ako učenie o dvoch prirodzenostiach, o Bohorodičke a iné. Prepodobný Ján Damaský zosystematizoval a sformuloval v 8. storočí to, čo existovalo v Cirkvi od počiatku. Urobil to ako odpoveď na stav, ktorý si vyžadoval väčšiu jasnosť a presnosť a tak je prvým, ktorý systematicky sformuloval učenie Cirkvi o pravoslávnej viere do diela: „Presný výklad pravoslávnej viery“.

Použitá literatúra:

УСПЕНСКИЙ, Л. А.: Богословие иконы Православной Церкви. Москва 1997.

ЕВДОКИМОВ, П.: Искусство иконы. Богословие красоты. Клин 2005.

АЛЕКСЕЕВ, С.: Иконописцы Святой Руси. Санкт-Петербург 2008.

АЛЕКСЕЕВ, С.: Энциклопедия православной иконы. Санкт-Петербург 2007.

pripravil Ján Husár

Sláva Isusu Christu, bratia a sestry! Svätí otcovia nám nechali veľké bohatstvo v podobe našich nádherných bohoslužieb. Tieto bohoslužby tvoria texty zo Svätého písma, najmä žalmy, ktorých je v našich bohoslužbách veľa. Na bohoslužbách sa čítajú texty zo Starého i Nového zákona, ktoré prerozprávali svätí otcovia a hymnografi; čítajú sa aj texty na rôzne sviatky, pôstne bohoslužby a na sviatky svätých, na každý deň a mnoho iných.

V prvých storočiach, keď ešte nebola kníhtlač, rádio, počítače či internet, ako je to dnes, a bohoslužobné knihy neboli rozšírené, práve tieto texty učili kresťanov viere, základným dogmám, vieroučným pravdám. Kresťania ovládali vierouku, dogmy a poznali zjavenú Božiu pravdu bez spomínaných mediálnych vymožeností a bez toho, aby chodili do nejakých škôl a na hodiny náboženstva. Veď Cirkev je vedená Duchom Svätým, ktorý je garantom jej neomylnosti. Texty, ktoré Cirkev prijala a používa ich, sú dokonalé, bezchybné. Sú to učebnice Božej pravdy, dogmatiky, zbožnosti, pravej askézy, ktorú máme každodenne prežívať. Ešte presnejšie ako tvrdenie, že ich Cirkev prijala je to, že Cirkev vo svojich bohoslužobných textoch vyjadruje to, čo prežíva. Číže svoj život transformuje do týchto textov. To platí o všetkých textoch, dogmatických i sviatočných, pôstnych, na sviatky svätých, atď. Napríklad, že Christos je Bohočlovek, Cirkev prežíva, verí v to. Preto sa z týchto textoch máme učiť. Máme ich pozorne počúvať a dozvieme sa o dôležitých, spásonosných, i nádherných pravdách, ktoré sú tu vyja-

drené. Dozvieme sa, čo pre nás znamená jednotlivý sviatok. Aj teraz, keď sa blížia sviatky je len na nás, ako ich prežijeme. Cirkev nám dáva návod vo svojich textoch, pomocou ktorých môžeme skutočne prežívať sviatky a toto „dnes“ – Ďiva dnes presuščeného nahor ťahajú sa má pre nás stať naozajstným dnes, veď Cirkev to tak prežíva, preto to tak vyjadrila. Christos prišiel kvôli nám a Jeho život sa má stať našim životom. Preto sa voláme kresťania. Máme žiť tak ako Christos. Bohoslužby rôznych svätých, tu nie sú len preto, aby sme sa dozvedeli niečo z ich života, ale aj preto, aby sme si z ich života zobrali príklad, a aby sa život tohto svätého stal našim životom. Veď často spievame, že prepodobní a svätí očisťovali svoje telo od vášni, že sa ich duša stala slobodnou. Spievame, že mučeníci nadovšetko milovali Boha. Na bohoslužbách nespievajme len tak bezducho, ale vnímajme starobylosť a nádheru spevov. To isté platí aj pôstnych textoch počas veľkého pôstu. Ak chce niekto viesť, ako sa má poistiť a hlavne ako prežiť pôst, texty pôstnej triody nám v tom veľmi pomáhajú.

Je len na nás, ako sa budeme správať. Preto na bohoslužbách dávajme pozor a vnímajme tieto texty pozorne, pretože Cirkev ako starostlivá matka nám ich ponúka pre našu spásu. Tieto bohoslužobné texty sú tu preto, aby sme ich každodenne prežívali v našom živote, pre nič iné. Aby sa nestalo to, že niečo spievame a v našom živote a skutkoch to bude inak. Amiň!

Christos posreďi nas

bohoslovec Jaroslav, 4. ročník

Ondrej a Alena žili v manželstve už šesť rokov, ale bohužiaľ nemali to šťastie byť rodičmi. Ondrej veľmi túžil po dieťati, a neprestával prehovárať svoju ženu, aby si adoptovali chlapčeka alebo dievčatko. Napokon s tým Alena súhlasila a zanedlho si z detského domova priviedli šesťroč-

ného Janka. Bol sirota, pretože jeho matka a otec pred rokom zahynuli pri autonehode. Prežil iba on, hoci zostal traumatizovaný. Nikto z príbuzných sa oňho nechcel starať. Vždy sa snažil ujsť z domu a odvtedy, čo v septembri začal chodiť do školy, jeho učiteľka na neho musela dávať veľký pozor. No raz sa mu útek predsa len podaril, ale našťastie ho polícia po trojhodinovom pátraní našla na námestí.

Jedného dňa sa Janko s Alenou prechádzali vonku. Janko sa hojdal na hojdačke a v istej chvíli stratil rovnováhu, spadol a udel sa hlavou o drevený rám pieskoviska. Záchrankou bol v bezvedomí okamžite prevezený do nemocnice, kde určili diagnózu: silný otras mozgu. Nasledovala hospitalizácia a predpokladalo sa, že Janko tam strávi dosť veľa času.

Návštevné hodiny boli každú stredu a sobotu do piatej večer, ale Ondrej cez týždeň pracoval dlhšie, preto spolu s manželkou chodili do nemocnice len v soboty. Po dvoch mesiacoch začala Alena hundrať, že Janko určite bude mať po úraze trvalé následky a nástojila na tom, aby ho vrátili do detského domova. Ondrej kategoricky odmietol takúto myšlienku, a napokon Alena požiadala o rozvod. Napriek všetkému úsiliu presvedčiť ju, že choré dieťa potrebuje podporu zo strany ich obidvoch, neustúpila a odišla.

Odvtedy Ondrej sám navštevoval Janka, ktorý musel celé dni ležať. Prichádzal hneď, ako to bolo povolené, a zakaždým odchádzal až o piatej. Nosil mu sladkosti, ovocie, nápoje a rozprával mu o všetkom, čo zažil v priebehu týždňa. Ale chlapec väčšinou mlčal. Aj lekári z neho iba

horko-tážno dokázali vytiahnuť hoci len pár slov.

Raz Ondrej prišiel do nemocnice a uvidel, že Janko leží na ľavom boku a smutne pozerá do rohu izby. Tam za stolom sedel nový, asi trinásťročný pacient a kreslil farebné obrázky. Vzbudzovali príjemný estetický dojem a krásne zdobili stenu pri dverách. Vtedy sa naskytla možnosť, ako Janka rozveseliť.

V pondelok ráno sa Ondrej na ceste do práce zastavil v papiernictve, aby kúpil farebné ceruzky a skicár. Tých päť dní netrpezlivo čakal na sobotu, kedy v nemocnici budú zase povolené návštevy. Nakoniec, zakrátko po tom, ako došiel do Jankovej izby, láskavo sa mu prihovril a vyložil z tašky na skrinku pri jeho lôžku balíček, ktorý doniesol so sebou. „Mám pre teba aj dva darčeky,“ povedal vzápätí Ondrej pokojným hlasom, vybral krabičku s ceruzkami a skicár a položil ich na

lôžko pred Janka. Hneď zbadal, ako jeho oči zajasali radosťou a bledú tvár rozžiariť jemný úsmev. Opatrne ho nadvihol, oprel o vankúš, ktorý vopred ponaprával, a pohladil jeho kučeravú hlávku. Janko nenáhlivo vytiahol niekoľko ceruziek, akoby ešte neveril, že sú jeho, a začal kresliť. Najprv to bolo slniečko, po ňom strom a človečik. Nasledoval domček, kvietok, autíčko... Išlo mu to celkom dobre, hoci to boli maličké obrázky. Celý čas, kým bol pri ňom Ondrej, Janko kreslil.

Nakoniec sa otvorili dvere a sestrička rezkým tónom vyhlásila: „Návštevné hodiny sa skončili.“ „Už musím ísť, ale prídem znovu o týždeň. Neboj sa, čoskoro sa spolu vrátíme domov,“ povzbudil Ondrej chlapca na rozlúčku. Práve chcel vstať a vtom sa k nemu Janko privinul, objal ho okolo krku a nežným hláskom zašepkal: „Mám ťa rád, ocko.“

Ospravedľujeme sa vám za chybu vo ferbuárovom čísle na strane 25 v článku s názvom „Pôst a jeho miesto v živote pravoslávneho kresťana“.

Malo tam byť:

„ПѢСТЪ ЧИСТЫЙ, ОУДАЛЕНІЕ ГРЕХА, ѠЧЖДЕНІЕ СТРАСТЕЙ, ЛЮБОВЬ КЪ БГ҃У, МЛТВЫ ПРИЛѢЖАНІЕ, СЛЕЗЫ СО ОУМНЛЕНІЕМЪ, Н Ѡ ОУБОГНУХЪ ПОПЕЧЕНІЕ, ХРІТОСЪ ВЪ ПИСАНІИХЪ ЗАВѢЩА.“

Ešte raz sa ospravedľujeme za vzniknuté problémy.

redakčná rada

Stretnutie s Christom

Milan mal dobrých kresťanských rodičov, ktorí ho viedli k Hospodini. Povedali mu všetko, čo patrí ku kresťanskému životu. Podľa toho sa Milan aj správal. Čím bol starší, tým však zreteľnejšie cítil, že sa musí rozhodnúť sám. Doma sa snažil byť poslušný a zúčastňoval sa na všetkých náboženských záležitostiach, ale v škole a v spoločnosti chlapcov zo susedstva so zlým svedomím robil niektoré veci, o ktorých dobre vedel, že sa ich má radšej vyvarovať.

Raz prišiel do chrámu na liturgiu, na ktorej sa nesústredil, myslel na všetko iné, len nie na modlitbu. Pozeral sa často na hodinky a z dlhej chvíle rátal ikonky na ikonostase. No tu ho ako úder kladivom trafil útržok vety z kázne, započul slová otca duchovného, ktoré ho zaujali: „...len

stretnutie so vzkrieseným Christom ťa môže zachrániť...”

Milan sa v okamihu prebudil. Ako vo filme mu prebehol pred očami jeho, ešte krátky, život. Áno, videl to, ako sa na všetkom zúčastňoval, ako chodil na liturgiu, mládežnícke stretnutia, ako pri modlitbe uprene prosil so zloženými rukami, ako sa snažil dôsledne čítať Sväté Písmo a mnoho iného, no stretnutie, ani osobný vzťah so vzkrieseným Isusom Christom ešte nezažil. Toto poznanie ho zasiahlo ako blesk. Náhle si uvedomil svoj dvojtvárny život vzdialený od Boha.

V jedno popoludnie sa prechádzal po lúkach, dedinských parkoch i uličkách a znova si kládol tie isté otázky: „Ako sa môžem stretnúť s Isusom Christom, ako môžem s istotou vedieť, že je skutočne vzkriesený a žije?“ Bezpodmienečne chcel vedieť odpoveď.

V bezradnosti podišiel k dverám fary, kde býval jeho duchovný otec, porozprával mu to, čo ho trápi, a o niečo neskôr mu už otec vysvetľoval, ako môže nájsť cestu k Bohu.

„Pozri“, povedal, „pripadáš si akoby medzi tebou a Bohom stál múr. Síce vieš, že existuje, a chcel by si mať pokoj v srdci, ale akosi nevieš ten múr preraziť.“

Milan prekvapene prikývol. Práve takto sa aj cítil. Ale ako môže tento múr odstrániť?

Potom mu jeho duchovník prečítal jednu pasáž zo Svätého písma: „Hľa, ruka Hospodinova nie je prikrátka zachraňovať a Jeho ucho nie je také nedoslýchavé, aby nepočulo. Ale vaše neprávosti sa stali hrádzou medzi vami a vašim Bohom! Vaše hriechy zakryli Jeho tvár pred vami, takže nepočuje.“

Vtedy Milan pochopil, čo má robiť. Akoby mal v sebe hlas, ktorý vravel: „Milan, tie veci, ktoré si v poslednom čase tajne robieval, tie sú akoby múrom medzi tebou a Bohom. Preto si teraz pripadáš taký opustený a nemáš prístup k Bohu.“

„Vieš, čo by si teraz mohol urobiť?“, spýtal sa ho duchovník. „Mal by si vziať kus papiera, posadiť sa vedľa, a napísať všetky poklesky, na ktoré si spomenieš. Ale predtým sa pomodli, aby ti Svätý Duch pomohol napísať všetko.“

Po polhodine mal niekoľko zapísaných strán, na ktorých boli skutky, od ktorých sa potreboval očistiť: ako nepočúval rodičov, priznal si lakomstvo, klamstvo, aj to, že bral peniaze z maminej domácej pokladničky, opisoval tu svoje poklesky od prejavov nezdvorilosti až po nečisté myšlienky... Zahanbený všetko vyznal Najvyššiemu Hospodinovi. So zlomeným hlasom a akoby veľkou hrčou v krku prosil Isusa o odpustenie, a o nový a lepší život s Jeho blahoslovením (požehnaním).

Ako dobre pochopil biblický verš, ktorý mu potom duchovný otec prečítal: „Ak vyznávame svoje hriechy, On je verný a spravodlivý, aby nám odpustil hriechy a očistil nás od všetkej neprávosti.“

Milan sa cítil naozaj očistený. Znovu sa mohol zhlboka nadýchnuť a stalo sa ešte niečo zaujímavé: cítil sa tak, akoby sa v ňom odtiahol akýsi záves a odrazu bol úplne presvedčený: „Isus žije!“

Duchovník mu však povedal ešte niečo. Ukázalo sa, že ide o čosi veľmi užitočné pre Milanovu novú cestu za Hospodinom a jeho ďalší život: „Teraz by si mal ísť za rodičmi a ospravedlniť sa im za to, čo si im urobil. Vráť tiež ukradnuté peniaze z maminej pokladničky.“ Potom s ním ešte raz prešiel celý zoznam prehreškov a spoločne uvažovali, ako by mohol Milan jednotlivé veci napraviť.

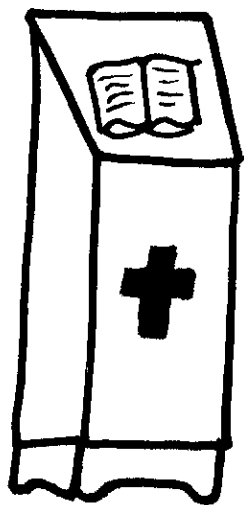
Od toho okamihu životného odovzdania a dôkladného očistenia jeho minulosti ho neopustila istota, že Christos žije. A to ani pri neskorších prehreškoch a v časoch duchovnej krízy, pretože zažil skúsenosť so živým Bohom, ktorá sa už nedala vymazať.

Pripravila Andrea Gmotričová

Ангѣле бжій, хранітелю
 мой стій, жнвотъ мой
 сохрани во страхѣ хр҃та
 бга, оумъ мой оутверди
 во истиннѣмъ пѣтїи, и къ
 любви горнѣи оузовѣ душѣ
 мою, да тобою направляемъ,
 получѣ ѿ хр҃та бга велию мѣть.

~
 ā - 1

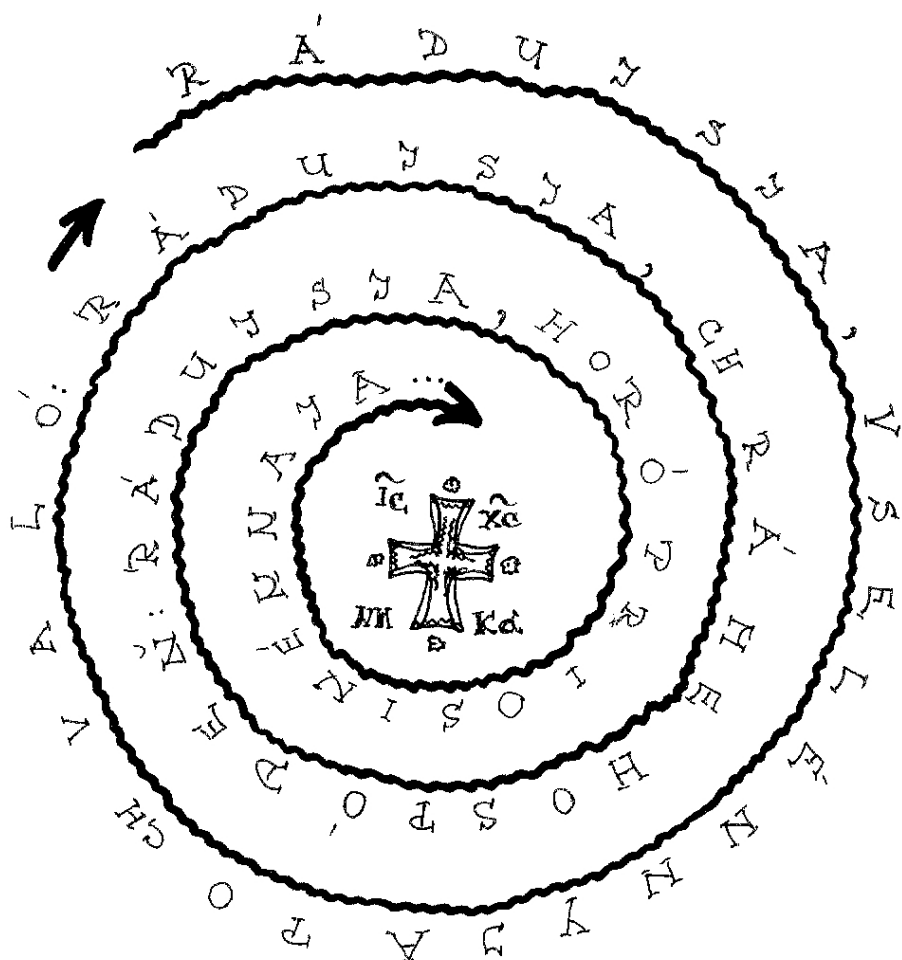

Anjel Boží, chránitel můj
 svätý, život můj zachovaj
 v strachu Christa Boha,
 rozum můj utvrď
 v pravdivéj ceste, k vyššej
 lásce přilni dušu moju,
 nech sebou vedený dostanem
 od Christa Boha velkou milost.

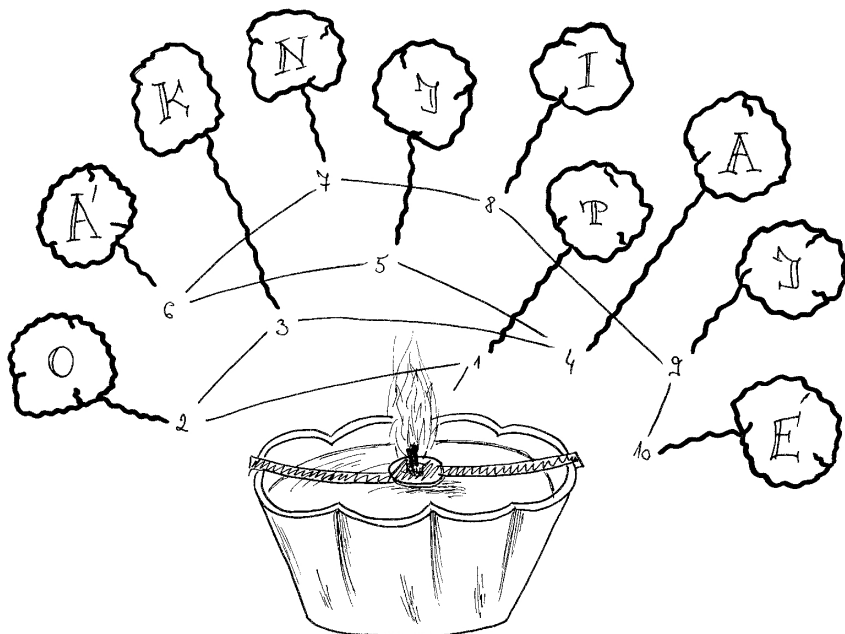
připravila: Tatiana Mihaličová

Srdečne Vás vítame v nasledujúcej rubrike tejto detskej stránky. Možnože už netrpezlivo čakáte na nové úlohy a zadania, ktoré tu pre Vás máme. Síce tu máme aj také úlohy, ktoré trochu zamotajú Vaše hlavičky, no istotne nie sú až také ťažké. Zistíte to jednoducho – presvedčíte sa, keď sa hneď pustíte do ich riešenia.

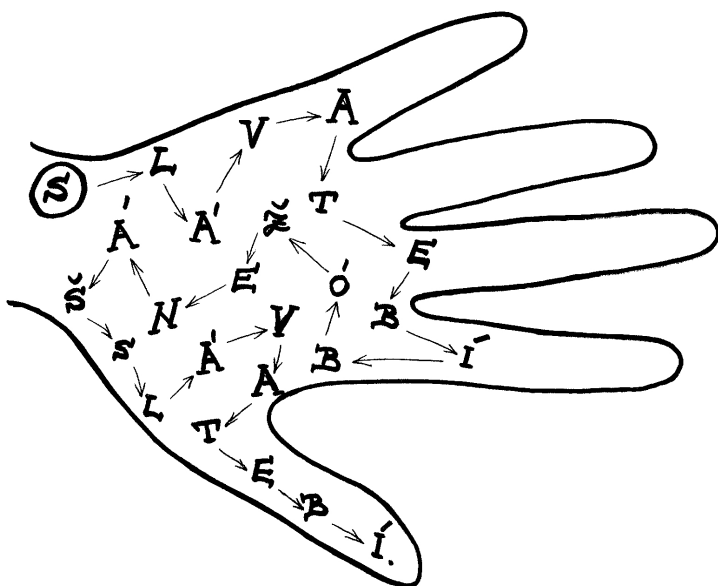
Riadte sa podľa šípky a rozlúšťte nasledujúci text. O čom nám hovorí znenie tejto úlohy?

Táto lampada ukrýva okrem plamienkov viery, nádeje a lásky aj jeden zo základných svätých Tajín. Postupujte podľa čísel a uhádnite, aká je to tajina.

Aký odkaz nám ukazuje táto ruka? Začnite s písmenkom S a potom podľa šípky úlohu dokončte a získate tak znenie úlohy.

Úlohy pripravila Andrea Gmotričová

Brokolicová nátierka

*1 menšia brokolica
1 zelená paprika
1 cibuľa
4 strúčiky
1 pretlak (140 g)
1 väčší zemiak uvarený v šupke
oregáno
soľ
vegeta*

Cibuľu nakrájame na rezance, cesnak na kúsky a opražíme na oleji. Pridáme brokolicu a papriku pokrájané na malé kúsky, pridáme pretlak, osolíme, okoreníme a prikryté dusíme cca 15 minút kým brokolica nezmäkne. Pridáme zemiak a všetko spolu rozmixujeme. Najlepšie chutí keď ju pred podávaním ešte na chvíľu, natretú na chlebe, zapečieme v rúre.¹

Karbonátky z ovsených vločiek

*1 cibuľa
0,5 l studenej vody
1 kocka zeleninového bujónu
1 KL soli, 1KL majoránky*

1V spolupráci s matuškou Ivetou Bačovčinovou

*160 g ovsených vločiek
cesnak
tofu syr*

Cibuľu nadrobno nakrájame a popražíme na oleji. Zalejeme ju vodou, pridáme bujón, koreniny a ovsené vločky. Do vychladnutej zmesi pridáme cesnak a nastrúhané tofu. Formulujeme karbonátky, ktoré obaľujeme v strúhanke a vyprážame na oleji.²

Lievance z jabĺk

*5 jabĺk
1 pohár pšeničnej múky
3 PL cukru
10 g sušeného droždia
1/2 pohára oleja
5 PL medu
soľ*

Jablká upečieme a prepasírujeme. Do vzniknutého pyré pridáme múku, droždie, cukor, soľ a 2 PL oleja. Zamiesime cesto a necháme na teplom mieste vykysnúť. Keď cesto vykysne na horúcom oleji pečiememe lievancečky. Upečené polejeme roztopeným medom.³

pripravila Markella

2V spolupráci so Zuzkinou mamkou

3 Постный стол, s. 28

Všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám, robte aj vy im. Lebo to je Zákon i proroci“ (Mt 7, 12). Úprimne si váž a miluj každého; ku každému buď z duše dobrosrdečný; ľutuj hriešnikov; súciť s nešťastím, nariekaním, utrpením a chudobou blízneho; využívaj príležitosť niekomu pomôcť; raduj sa s radujúcimi a plač s plačúcimi; nemysli si o nikom nič zlé bez dostatočnej príčiny, myslí si o všetkých len to dobré; nemaj vo svojej duši k nikomu nenávisť, neprajnosť, závisť alebo nedoprajnosť; neponižuj a neopovrhuj nikým vo svojej duši napriek jeho nedostatkom a prehreškom; všetkých a všetko pokrývaj svojou láskou a milosťou; pozeraj na hriešnikov ako na chorých, ako na duševne chorých; neodplácaj zlým za zlé, ale odplácaj dobrom za zlo a týmto dodržiš Christo-vo prikázanie a On ťa odmení vencom pravdy a večného života.

Láska príjemne naplňuje srdce a vnáša do neho pokoj, oživuje ho; naproti tomu nenávisť srdce stiesňuje

a znepokojuje ho. Kto nenávidí druhých, ten mučí a týra sám seba – taký je najväčší hlupák zo všetkých.

Spomeň si, že Hospodin je v každom kresťanovi. Keď k tebe

prichádza blízny, maj k nemu vždy veľkú úctu, pretože v ňom prebýva Hospodin, ktorý skrze neho často vyjavuje svoju vôľu. „Boh je ten, ktorý pôsobí vo vás, aby ste aj chceli, aj činili nad svoju dobrú vôľu“ (Flp 2, 13).

Ne vieš,

v akom človeku ťa prichádza navštíviť Hospodin. Ku všetkým buď láskavý, ku všetkým dobrý, úprimný a dobrosrdečný. Spomeň si, že aj cez neveriacich sa k nám Hospodin prihovára a vedie ich srdcia k nám.

sv. Joan Kronšadtskyj – Moja žižň vo Christe

pripravil **bohoslovec Michal**

Ikona Božej Matky „Slovo plot' byst'“ (Albazinská)

Čudotvorná ikona Bohorodičky „Slovo plot' byst'“ bola prinesená jeromníchom Jermogenom v roku 1666 z Kirénskeho ostrova. Po niekoľkých rokoch sa Jermogen vrátil do Trojického monastiera pri Kirénskom ostrove a čudotvornú ikonu nechal v Sritensku. Preosvietení Benjamín, poverený spravovaním Kamčatskej eparchie, v roku 1868 priviezol túto ikonu do Blahoveščenska na Amure a jeden z jeho nástupcov, biskup Hurij, ustanovil každoročné sviatkovanie tejto ikony na 9. marca a čítanie akafistu pred touto ikonou v každú nedeľu.

K tejto ikone sa modlia manželia, ktorí si želajú mať deti, pri problémoch v tehotenstve a pri dojčení.

Modlitba:

Bohoródice Divo, preneporúčnaja Máti Christá Bóha nášeho, Zastúpnice róda christijánskaho! Pred čudotvórnoju ikónoju Tvojéju predstojáš, otcý naši moliša Ťa, da javiši pokrýv Tvój i zastuplénije straňi priamúršt'ij. Ťímže i mý nýňi mólim Ťá: hrád náš i stranú sijú ot nachoždénija inoplémennych sobl'udí i ot meždousóbnyja bráni sochraní. Dáruj mírovi mír, zemlí plodov izobilije; sochraní vo svjatýni pastýrej nášich, vo svjatých chrámech truždájuščichsja: osiní vsederžávnym pokrývom Tvojím strojítelej i blahotvorítelej ich. Utverdí v pravovíríji i jedinómýsliji brátij nášich: zablúždšich že i odstúplšich ot pravoslávnyja víry vrazumí i sojediní Svjaťij Cérkvi Sýna Tvojeho. Búdi vsím pritekájuščim k čudotvórňij ikóni Tvojéj pokrýv, utíšénije i pristánišče ot vsjákich zól, bíd i obstojánij tý bo jesí bóľnych iscilénije, skórbjaščich utíšénije, zablúždšich ispravlénije i vrazumlénije. Prijimí molénija náša i voznesí ja ko Prestólu Vsevýšňaho, jáko da tvojím predstátel'stvom sobl'udájemi i pokrývom Tvojím oseňájemí, proslávím Otcá i Sýna i Svjatáho Dúcha, nýňi i prísno i vo víki víkov. Amín.

pripravila **Juliána Kuzanová**

Náš vzťah k Bohu

Podľa toho, v akom spojení sme s Bohom, sa náš pozemský život má stať pomaly tým nebeským. Náš život, jeho drobné každodenné udalosti, starosti a radosti, život a smrť. Nielenže sa máme približovať k Bohu každým dňom nášho života, no máme myslieť aj na našu spásu a postupné „zbožštenie“.

Každou myšlienkou, slovom – teda modlitbou k Bohu sa s Ním spájame a akoby cez tento nepriamy kontakt pociťujeme zmysel celého nášho života. Či Boh vari nie je cieľom nášho života? No ale ako dospieť k Božej prítomnosti? Ako to spoznať? Čo robiť, aby sme sa s Ním spojili a našli tak pri Ňom to šťastie? To sú otázky, na ktoré je ťažké odpovedať. No ak sa naučíme správne žiť, žiť podľa Božieho slova, nebude nám robiť problém dospieť k odpovediam na tieto otázky. Naša cesta k Bohu však musí byť cestou duchovnou. Musíme byť pritom bdeli a tvrdí k sebe, pri-

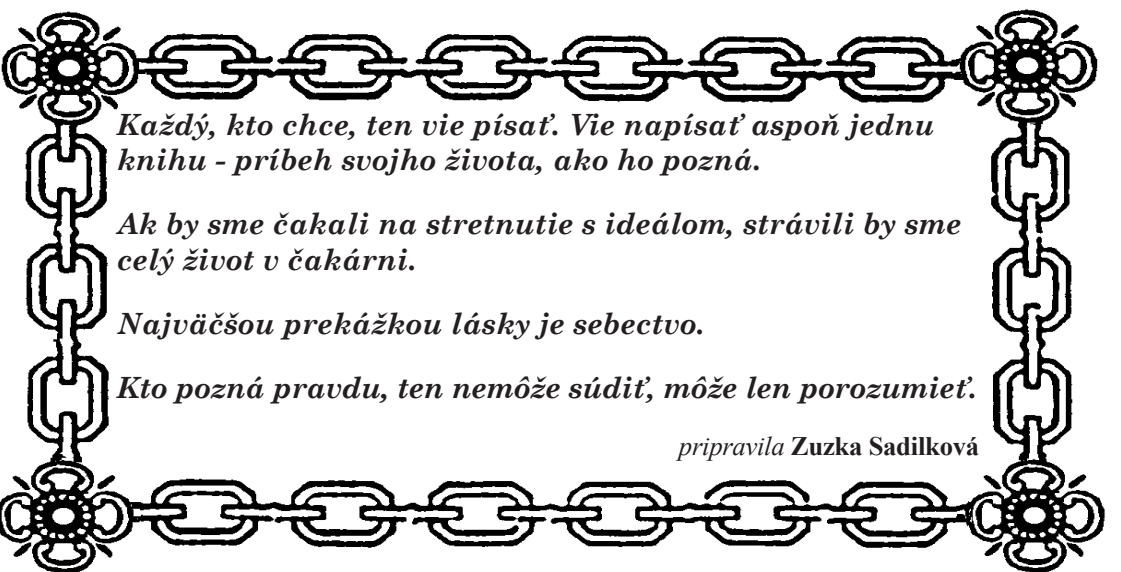
čom k ostatným sa máme snažiť byť zhovievaví, láskaví, dobrotiví...

Veľmi významný prejav človeka, ktorý nesmie nikdy prestať, je láska k Bohu a blížnemu.

Spása človeka nie je v tom, že človek hľadá Boha niekde na nebi, že o Ňom polemizuje a rozmýšľa, no naopak, Boh hľadá človeka na zemi. Práve Boh stále zostupuje, stále zasahuje aj do dejín ľudstva rôznymi javmi, no stále s jedným úmyslom: spasiť a zachrániť ľudstvo. A spása je tam, kde Boh zostúpi.

Boh k nám stále hovorí, zostupuje svojím slovom, svojou múdrosťou, svojou silou najmä počas svätých Tajín. Sväté Tajiny človeka posväcujú a zároveň aj očisťujú hriechy, dávajú človeku silu na to, aby duchovne rástol a postupne sa tak približoval k Bohu.

Pripravila Andrea Gmotričová

Každý, kto chce, ten vie písať. Vie napísať aspoň jednu knihu - príbeh svojho života, ako ho pozná.

Ak by sme čakali na stretnutie s ideálom, strávili by sme celý život v čakárni.

Najväčšou prekážkou lásky je sebeckosť.

Kto pozná pravdu, ten nemôže súdiť, môže len porozumieť.

pripravila Zuzka Sadilková

Čistota (cílomudrije) je slovo, ktoré väčšinou chápeme v súvislosti s telesnými vzťahmi. Čistota však nastupuje oveľa skôr, ako sa začnú akékoľvek telesné vzťahy medzi mužom a ženou. Čistota spočíva v tom, aby sme v inom človeku videli tú krásu, ktorú do neho vložil Boh, videli v ňom obraz Boží, takú krásu, ktorú nie je možné pošpiniť. Čistota znamená vidieť v tejto krásе človeka a slúžiť tomu, aby táto krása vždy rástla a nebola ničím poškvrnená; čistota tkvie v tom, že s múdrosťou chránime celistvosť svojej duše i duše druhého človeka. V tomto zmysle je čistota základom manželstva, nie len duševných postojov, ale i telesného vzájomného vzťahu, pretože ten vylučuje hrbosť, hlad, smäd po telesnom styku

a pretvára samotný telesný styk na počestné zjednotenie dvoch ľudí, v ktorom sa spojenie tiel javí ako zavŕšenie tej lásky a jednoty, ktoré žijú a horia v ich srdciach a životoch.

Čistota nie je len mimo manželstva, ale je jeho základom. V ňom môžu jeden na druhého hľadiet' a vidieť vzájomnú krásu ako svätyňu, ktorá im bola zverená, a ktorú nie sú povinní len chrániť, ale doviest' do plnej dokonalosti.

Mitropolit Antonij (Blum): U nas jest' čto skazat' o čeloveke

Pripravila Zuzana Repková

Evanjeliové cnosti

VIERA

*Je to, v čo uveril Noe, aj napriek zvláštnosti,
stal sa však dedičom spravodlivosti.
Vierou nadobudla Sára silu,
počala, hoci jej vek už minul.
Ňou obetoval Abrahám Izáka,
keď skúšal Boh, či zaváha.
Židia opustili Egypt vďaka nej,
a prišli do zeme pre nich zasľúbenej.
Skutočná viera nepriznávala len, že Boh existuje,
veď aj satan sa pred Bohom trasie,
ale jeho vôľu nevykonáva,
tak človek sa v oddanosti Bohu na niečo lepšie pretvára.
Nie je na zázraku postavená
a tým menej vynútená.
Prejavom viery sú skutky, bez nich je mŕtva
inak láska by bola mlkva.
Za vieru trpeli mnohí - do svojich i cudzích
stali sa príkladom poučením - nič sa nezmenilo do dní dnešných.
Väčšina ľudí vie tak veľa hriešneho,
no len tak málo Božieho.
Tak ako čítame v Jánovom Evanielii
„Blahoslovení, ktorí nevideli a predsa uverili.“*

Nina

Návšteva Driečnej

Začiatkom februára tohto roku sa naši mládežníci z Medzilaboriec a okolitých dedín vybrali do malebnej dedinky Driečna, ktorú mnohí z vás istotne poznajú z letných odpustových slávností, ktoré sa tam každoročne konajú na sviatok sv. Petra a Pavla.

Spoločne sme tam strávili veľmi pekný víkend, ktorí začal príchodom v dopoludňajších hodinách v sobotu. Ako správni „chalupári“ sme sa postarali o drevo a teplo, o jedlo, o zábavu..., ktorých bolo ozaj dosť. Nechýbali ani besedy na rôzne duchovné témy, ktoré nás zaujímali a na ktoré nám odpovedal o. Andrej Gont, ktorý s nami tento pekný čas trávil tiež. Aby sme si ešte užili posledný sneh, dali sme si samozrejme aj poriadnu guľovačku, ktorá nás veľmi vyšťavila a my sme sa už po večerných modlitbách vybrali spať.

Nasledujúci deň v nedeľu sme šli na sv. liturgiu do blízkej obce Miková, kde slúžil o. Sergej Cuper, a kde nás veľmi vřúčne privítali a pohostili tunajší veriaci, za čo im veľmi pekne ďakujeme a želáme veľa Božej blahodate. Deň pokračoval potom opäť v Driečnej, kde sme sa posilnili chutným obedom, strávili ešte trochu voľného času a večer sa už rozlúčili, a postupne pobrali do svojich domovov. Každý z nás si určite z tejto akcie odniesol veľa krásnych spomienok a dúfame, že sa takto stretieme všetci spolu a hlavne na slávu Božiu ešte veľaokrát.

BPM Medzilaborce

ИСТИНА

Sánkovačka v Lukove

Nedávno, keď napadalo veľmi veľa snehu, som sa rozhodla, že už bolo dosť osemročnej abstinencie od sánkovaní. Bolo na čase to zmeniť. Vzala som deti z našej skupinky a pobrali sme sa na kopec neďaleko od našej dediny. Dosť vysoký kopec sa zdolával ťažko, ale poháňala nás chuť, radosť a túžba začať sa sánkovať. Miesto sánok sme však mali špeciálnu fóliu, ktorá nemala chybu a úžasne sa na nej letelo dole z kopca. Všetci sme sa vynikajúco zabávali a na tvárach detí žiaril úsmev. Nevadila nám ani poriadna zima, ktorá v ten deň bola. Takú dobrú sánkovačku som ešte nezažila.

Na druhý deň sme sa opäť stretli a premýšľajúc, čo by sme mohli robiť, nás napadlo, že máme odložené korálky. Bolo na čase ich využiť. Nastrihali sme si silónové šnúrkky a roztriedili korálky podľa farieb. Už od začiatku bolo vidieť, že nám vzniknú krásne kúsky. A tak aj bolo. Lesklé a farebné guľôčky sa rýchlo menili na zaujímavé náramky, náhrdelníky a náušnice. Ďakujeme nášmu sponzorovi Marcelke, ktorá nám podarovala materiál a umožnila nám takýto milý zážitok. Teším sa na ďalšie spoločné zážitky s deťmi v našej skupinke, verím, že ich bude ešte veľmi veľa.

Valika (skupina BPM Lukov)

Duchovné stritnuťa molodeži iz Makovici vo Vyšni Pisani

Iši kiď sja šnich trimal a sonce už začalo vecej hriti. Molodež iz Makovici sja rozhodla pered velikym postom kus duchovni i tilesni povedseliti.

Stritnuťa sja konalo v budovi, kotru nám poskytnul detskyj domiv u Svidniku, dňa 12.02. 2010. Perše sme sja na večurni pomolili a potim sme nad programom dumali. Kiď sme sja najili, vznikla jednomyseľna dohoda o besedi na kotru prišol otec Nikolaj Cuper s otcom Petrom Savčakom. Každý z nas si napisal na paperik što ho trapilo a nenapadni ho šmaril do krabičky. Šytky v napjato čakali i sluchali či totu joho otazku pravi prečitajut a dajut mu otvit na joho vopros. Boža pomič byla pri otcach duchovnych, kotry nam radili i davali otcovsky poučiňa. Spasi ich Hospodi! Po besedi nasliduval voľnyj program, počas kotroho sme si zahrli všelijaky hry. Na konec dňa sme sja pomolili večerni molitvy a iši kus debatovali už bez otcach duchovnych.

S rannyma molitvami sme začali druhý deň. Naraňajkuvali sme sja, vystrojili a išli na veliku guľuvačku. Hoc divčat bylo vece, no chlopci im nedali nijakoj šanci a šytky poriadni vyvaľali v šnihu. Premočený do nitky, vyčerpaný sme si kus odpočinul a načerpali sily na veliku večurnu do Nižnoj Pisanoj

U Cerkvi bylo len paru babkoch a didkoch no ich radostny lica a slo-

va u našych serdcach vyvolali veliku duchovnu radisť i šťasťa. Molitva zbližuje čelovika s Bohom no i s čelovikom, jak i staroho s molodým. Dokazom toho byla i tota večurná pered prazdnikom Sritenija Hospodňa. Tak jak v Jeruzalemskim chrami sja stritnul maleňkij Christos so starym Simeonom i Annou, tak i v Nižno Pisanski cerkvi sme sja my molody stritili so staryma, i spolu spivali totu prekrasnu pišň „Nyni otpuščaješi raba tvojeho Vladyko...“ Od minuloj navštevy nás prekvapila krasna zmina – novyj ikonostas, dosvidčujucyj veliku ľubou mistnych pravoslavnych ľudej ku cerkovnomu blaholipiju. Daj Bože, žeby i my molody sme mohli raz v ich šľapajach pokračuvati. Po večurni sme sja šytky zajs rosprchli do našich prechodnych domovoch.

No na konec by sme chotili podakuvaty molodým iz Strupkova, Mežlabirec i Zvolena, kotry nas prišli potišity, i detskomu domovu Svidnik, i organizácii Pravoslávna Makovica za podporu, i otcom duchovnym, i sestri Marii za dumku. Na mnohaja lita!

I Bohu velike blahodarenie, naj mu je chvala, česť i pokloneni-je, Otcu, i Synu, i Svjatomu Duchu. Amin.

Maroš i Maria

Všenoční bdění ve Spišské Nové Vsi

Na východní Slovensko za pravoslavným jezdrívá naše skupinka pravoslavných konvertitů z Moravy každým rokem již po 3 léta, avšak letos poprvé jsem já a kamarádka z Olomouce Xénie zavítali do neznámých končin, na Spiš. Zde jsme prožili nezapomenutelný víkend, který nás oba velmi posilnil na duchu. Vše začalo krásným dojmem z příchodu na faru ve Spišské Nové Vsi, kde nás srdečně přivítali již někteří „staří známí“ a teď už i naši noví přátelé. Byli jsme velmi mile překvapeni zázemím, které vybudovala tato farnost a jak jsme později poznali tak i další farnosti na Spiši. Po Krátkém seznamování a vypití hrnku horkého čaje na zahřátí začal v krásné domovní kapli akathist mátušce Xénii – nebeské ochránkyni mé kamarádky Xénie, která přijela k nám do České Republiky až z daleké Rusi. Po prvních „radujšja“ jsme se i my opravdu zaradovali, že nám Hospodin Bůh požehnal oslavit tento svátek právě zde. Jak upřímně a mile působí společná modlitba a zpěv Kristu věrných, zvláště nám, kteří nejsme zvyklí na karpatskou tradici složitěho lidového prostopení. Celé bdění, které začalo po výborné postní večeři a krátké procházce noční Spišskou N. V. se neslo v tomto duchu – v duchu, který na mě dýchl raněkřesťanskou atmosférou, zvláště při zpěvu žalmů. Nezapomenutelným mi v srdci zůstane především jeden z nich – chvalite imja Hospodně, alliluja, chvalite rabi Hospoda... Vrcholem byla svatá Liturgie v brzkých ranních hodinách nesená

již v poněkud mírnějším, usebranějším duchu, při světle svíček, jejichž svět se odrážel v tvářích vítězných Božích bojovníků na ikonách, kdy se mnozí z nás již pomalu připravovali přistoupit ke kalichu spasení...

Xjuše zůstane tato noc v paměti i díky „ikonce“ – kterou ji obdaroval k jejímu dni anděla otec duchovní Štefan. Po bohoslužbách se dostalo posily i tělu při společném agapé. Po nedlouhém spánku a jitřních modlitbách jsme již nepokračovali se skupinkou spišských poutníků v jejich sobotním programu, ale na pozvání přítele Matěje ze Slovinek studujícího v Brně, kde jsme se i v pravoslavném chrámu sv. Václava seznámili, jsme spolu z mládežnickou Zuzkou a Lenčou v našem putování pokračovali návštěvou Slovinek. Ty nás přivítali zasněženými kopci a slunečními paprsky zpoza nich. Naše první kroky vedli do chrámu Nanebevstoupení Páně, kde jsme se setkali s místními farníky a mátuškou, kteří se starali o sobotní program pro zdejší děti, a též s otcem Petrem, v rychlosti nás pohostivším svařákem a palačinkami ;) Za 2 dny, které jsme zde strávili, jsme toho stihli opravdu mnoho. Slovincani nás rychle přijali za své, což jsme pocítili např. při zkoušce chrámového sboru - pro mě zážitek nevidaný... Měli jsem také možnost vyslechnout a zúčastnit se besedy konané v Krompaších na téma církevního zpěvu a kantorování. Za poučná slova jsem moc vděčný Nad'ce Sičákové, která tuto besedu vedla a taky za to, že jsme se mohli v neděli zapojit

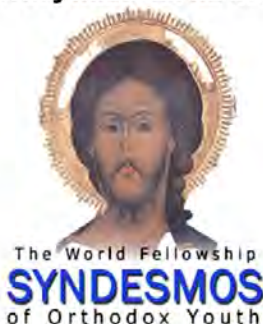
do zpevu Liturgie. Já i Xjuša máme v obľibě právé ruské obichodní nápěvy, které tvořily její velkou část. Velké dík patří taky Matějově rodině, která nás přepychově hostila. Spasi Hospodi! Nakonec našemu pobytu dodala krásný konec večerní bohoslužba a po ní chvíle strávené v chrámu...

Na východní Slovensko jezdím opravdu hodně rád a vždy si odtud přivezu povzbuzení a posilu do života

zde u nás, kde obvykle není tak častá možnost zajít do chrámu a bohoslužebná kultura je mnohem nižší. Je tu přeci jen jedno velké mínus - na východ za pravoslávím je to stále alespoň půl dne cesty... A tak připojuji naději, že v budoucnu se bude možno dočkat podobných akcí i na západním Slovensku, které je od nás co by kamen dohřdil. Sláva Bohu za vše!

čtec Martin

Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS

**20
rokov
spolu!**

Vás srdečne pozýva na oslavy 20. výročia založenia nášho Bratstva!

Program:

11.04.

10:00 Slávnostná archijerejská liturgia v katedrálnom chráme sv. kniežaťa Alexandra Nevského v Prešove (priamy prenos na STV2)

13:00 obed

14:00 otvorenie výstavy a prezentácie činnosti
Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS
na pôde Pravoslávnej bohosloveckej fakulty PU (PBF)

12.04.

09:00 Konferencia venovaná problematike práce Cirkvi s mládežou
V aule PBF PU (Masarykova 15, Prešov)

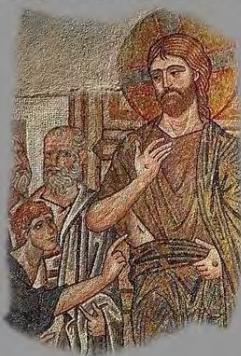
12:00 Obed

**Tešíme sa na Vašu účasť a spoločnú modlitbu!
UŽ 11. a 12. apríla 2010!!**

POZVÁNKA

na
tradičné duchovné stretnutie
na víkend Antipaschy

9.-11. apríla 2010

ďalšie informácie:

bpm.orthodox.sk, alebo pcokosice.orthodox.sk

0948 042 510 (Jaroslav Guba)

4. ročník

...teda, nerobte si žiaden program:-)